1. AMAÇ

Bu prosedürün amacı; çamaşırhane ve çamaşırların uygun yönetimi, temiz çamaşırlar nedeni ile daha az kontaminasyon sağlamayı ve kirli çamaşırhane, çamaşırdan kaynaklanabilecek enfeksiyon kontrolünü sağlamak amacıyla hijyenik bir ortamın oluşturulabilmesi, çamaşırların temizliğinin istenen düzeyde olması ve çamaşırhane işleyişinin tanımlanmasıdır.

2. KAPSAM

Tüm klinikler, çamaşırhane, çamaşırhane personelini ve çamaşırların uygun yönetim faaliyetlerini kapsar.

3. KISALTMALAR

EKK: Enfeksiyon Kontrol Komitesi

4. TANIMLAR

4.1. Kirli Çamaşırlar: Kurum genelinde, kullanılmış tüm tekstil ürünleri (Box önlükleri, temizlik bezleri, tıbbi atık personel tulumları vb.)

4.2. Enfekte Çamaşırlar: Temas, sıkı temas ve yüksek riskli izolasyon tanısını konulan hastalara ve HBS, HIV, HCV pozitif hastalara temas eden tüm tekstil ürünleri enfekte çamaşır olarak kabul edilir.

5. SORUMLULAR

Çamaşırhane Sorumlusu,

Çamaşırhane Personeli,

Enfeksiyon Kontrol Hemşiresi,

Enfeksiyon Kontrol Komitesi.

6. FAALİYET AKIŞI

6.1. ÇAMAŞIR HİZMETLERİNİN SUNUMUNA YÖNELİK SÜREÇLER TANIMLANMALIDIR: (DOH14)

6.1.2. Kurumda kullanılan tüm tekstil ürünlerinin temizlenmek üzere toplanması, taşınması, ayrıştırılması, yıkanması, ütülenmesi, kullanılacak alanlara dağıtılması ve depolanması ile çamaşırhane ortamının düzenlenmesine ilişkin süreçler tanımlanmalıdır. (DOH14.01)

6.1.2.1. Çamaşırların Toplanması

● Çamaşırların toplanması ve transferi sırasında görevli personel tarafından koruyucu önlem olarak eldiven ve maske, gerekliyse önlük kullanılır.

● Personel kirli çamaşırları topladığı sırada kullandığı eldivenle kapı kollarına, telefona, mobilyalara vs. dokunmamalıdır.

● Çamaşırlar toplanmadan önce, çamaşırın üzerinde, arasında kesici/delici alet veya yabancı cisim olup olmadığı kontrol edilir.

● Kan ve sekresyonla kirlenmiş çamaşırlar sızıntı olmayacak şekilde kırmızı atık torbasına ıslak tarafı içe, kuru tarafı dışa gelecek şekilde koyularak toplanır.

● Toplanan kirli çamaşırlar toplandıkları yerde kırmızı atık poşeti takılmış kirli kovasına atılarak toplanır. Kirli çamaşırlar yere atılmaz

● Çamaşırlar başka bir yerle temas ettirilmeden, aeresol oluşturmayacak şekilde toplanarak, patojenlerin havaya karışmasına engel olunur.

● Kirli çamaşırlar birimlerden günde bir kez saat 10.00'da görevli personel tarafından toplanarak çamaşırhaneye gödürülür.

● Perdeler çamaşırhane ile görüşülerek randevu verilen günde yıkamaya gönderilir.

●Bulaşıcı hastalığı olan ya da olmayan tüm hastaların çamaşırları toplanırken el hijyeni ve eldiven kullanım talimatı ve izolasyon kurallarına uygun hareket edilir.

● Tüm çamaşırlar enfekte olarak kabul edilir.

● Kirli çamaşırlar toplandıktan sonra kullanılan eldiven tıbbi atık çöpüne atılır. El hijyeni sağlanır.

6.14.1.2. Çamaşırların Taşınması,

● Kurumumuzda temiz ve kirli çamaşırlar ayrı taşınr.

● Çamaşırların taşınması sırasında eldiven giyilir. İşlem bittikten sonra eldiven çıkarılır, el hijyeni ve eldiven kullanım talimatına uygun hareket edilir.

● Kirli çamaşırlar görevli temizlik personeli tarafından, tıbbi atık poşetine konularak kirli arabası ile taşınır.

● Kirli çamaşırlar çamaşırhaneye teslim edildikten sonra çamaşır arabası temiz bir bezle sprey dezenfektan kullanılarak temizlenir.

● Kirli çamaşırlar taşınırken asansörde temiz malzemeler ve hasta taşınmaz.

● Çamaşırlar sayılarak "Çamaıirhane Kirli Temiz Çamaşır Teslim Formu"na işlenir ve çamaşırhaneye teslim edilir.

6.14.1.3. Çamaşırların Ayrıştırılması,

● Kliniklerden gelen kirli çamaşırlar kirli odaya ayrı bir kirli kapısından alınır.

● Çamaşırhaneye kirli kabulü kirli çamaşır kabul alanından kabul edilerek "*Çamaşırhane Kirli/Temiz Çamaşır Teslim Formu*"na kayıt edilir.

● Kirli çamaşırları kabul eden personel, kabul işlemleri sırasında non-steril eldiven ve önlük giyer.

● Çamaşırlar yıkama öncesinde hemen çamaşırhane girişinde bulunan bir bölümde, önce çamaşır toplama örtüsü serilerek üzerine çamaşır hafifçe silkelenir, kesici-delici alet veya diğer yabancı cisim bulunup bulunmadığı kontrol edilir.

● Çamaşırların içinde malzeme (cerrahi alet, makas, portegü, vb) olduğu tespit edilirse, tutanak ile ilgili birime teslim edilir. Tesbit edilen yabancı maddeler pamuk, enjektör kapağı vb. ise ayrılarak, atık yönetimi esaslarına uygun olarak atılır.

● Çamaşırlar makineye konulmadan önce rengine, cinsine ve kirlilik düzeyine göre ayrılır.

● Çamaşırlar, kirli, enfekte olup olmadığına, renklerine, cinslerine, kir yüklerine ve kullanıldığı alana göre sınıflandırılır.

6.14.1.4. ÇamaşırlarınYıkanması

● Çamaşır makinelerine çok fazla çamaşır yüklenmemelidir.

● Makinaya alınan su miktarı, yıkama esnasında düşük seviyede tutulmalıdır.

● Durulama sırasında ise su miktarı yüksek olmalıdır.

● Çamaşırlarda yer alan lekelerin sabitleşmemesi için yıkamaya geçmeden önce lekeli çamaşırlar ılık su ile çalkalanıp daha sonra yüksek ısıdaki su ile yıkanmalıdır.

● Yıkama maddesinin yani deterjanın miktarı suyun sertliği, kirlilik derecesi, makine kapasitesine göre miktarı uygun dozda kullanılır.

● Yıkanmış olan çamaşırlar çamaşır makinesinde bekletilmemelidir.

● Yıkama işlemlerinde çamaşırlar kimyasal (deterjan) ve termal (60°C) ve 130 dak süre ile yıkanarak dezenfekte edilir.

● Kliniklerden gelen box gömlekleri vb. 20 kg'lık çamaşır makinasında yıkanır.

● Kliniklerden gelen paspas ve moplar 5 kg'lık ayrı makinede 90 °C su sıcaklığında yıkanır. Toz deterjan 1 ölçek olarak kullanılır.

● Lekeli kalan çamaşırlar tekrar yıkanır ve kurutulur.

● Yıkama işlemi tamamlandıktan sonra çıkan temiz çamaşırlar kurutma makinesinde 60°C'de istenilen süre ayarlanarak yapılır.

● Kirli ve temiz çamaşırlar birbiri ile temas ettirilmez.

● Teknik servis kontrolünde çamaşır makinelerinin firma tarafından periyodik bakımları ve kontrolleri yapılır.

6.14.1.5. Çamaşırların kullanılacak alanlara dağıtılması

● Temizlenen çamaşırlar mümkün olduğunca az dokunularak katlanır ve temiz raflarda muhafaza edilir.

● Çamaşırlar ilgili birimlere göre temiz çamaşır alanında bulunan raflara yerleştirilerek kullanılacak alanlara dağıtılması sağlanır.

● Temiz çamaşırlar temiz taşıma arabasına koyularak kapalı şekilde kliniklere temizlik personeli tarafından taşınır.

● Temiz çamaşırlar, ilgili personel tarafından temiz çamaşır odasından "*Çamaşırhane Kirli/Temiz Çamaşır Teslim Formu*" karşılığında alınarak kapalı çamaşır arabası ile birimlere taşınır.

● Temiz çamaşır dağıtılması için belirli saatler tanımlıdır. (08:30 - 13:30)

● Çamaşır taşıma arabası günde 1 kez ve gerektiğinde temiz bir bezle sprey dezenfektan kullanılarak temizlenir.

6.14.1.6. Çamaşırların Depolanması

● Özelliklerine göre raflara yerleştirilerek etiketlenen temiz çamaşırlar 20-22 derece ve % 60'ın altında nem yoğunluğuna sahip ortamlarda depolanır.

● Depolanma alanları kirli çamaşır birimlerinden ayrı olarak, uygun raf sistemi ile donatılmıştır.

● Raflar uygun şekilde etiketlenmiş ve çamaşırların yerleştirilmesinde de etiketlere dikkat edilmektedir.

● Çapraz bulaşmaları engellemek için temiz çamaşırlarla kirliler birbiriyle temas ettirilmemelidir. Bunun için temiz çamaşırlar tamamen ayrı yerlere konarak ve ayrı araçlarla kapalı şartlarda taşınır.

● Kliniklerde temiz çamaşırlar kapalı dolap veya çekmeceli etajerlerde muhafaza edilir.

● Temiz çamaşırlarla ilgilenen personel temiz önlük/ iş elbisesi giymeli ve kirli çamaşırlarla temas etmemelidir.

6.1.2. Çamaşırlar kapalı sistemlerle taşınmalıdır. (DOH14.02)

● Kirli /Temiz çamaşır arabalarının kulanılma durumunda temizliği günlük olarak yapılır.

● Çamaşırların taşınmasında kullanılan araçlar kirli ve temiz olarak tanımlanmıştır.

● Kurumumuzda otomatik sistem ile taşıma yapılmamaktadır.

6.1.3. Ekipmanların kullanımına ilişkin kurallar belirlenmeli, ekipmanların temizlik, bakım, onarım ve kontrolü sağlanmalıdır. (DOH14.03)

● Çamaşır yıkama makinesinde biriken kir, deterjan kalıntıları, oluşması muhtemel kireç, bakteri ve kötü koku gibi nedenlerden dolayı çamaşır makinesinin bakımı ve temizliği düzenli aralıklarla yapılır.

● Çamaşır yıkama makinesi düzenli olarak ayda bir kez yüksek sıcaklıkta bakım yıkaması yapılır, makineye çamaşır koymadan 90°C ile 95°C arasında ön yıkamasız bir saatlik programda boş olarak çalıştırılır.

● Çamaşır yıkama makinesinde gözle görünür bir kirlenme var ise bir ay beklenmeden boş yıkama yapılır.

● Makinenin diş yüzeyi ılık su, az miktarda bulaşık deterjanı ya da yüzey temizleyicisi ile çizmeyecek yumuşaklıkta bir bez ile silinir ve sonra nemlendirilmiş bir başka bezle durulrnır ve kurulama beziyle kurutulur.

● Deterjan haznesi zaman içinde biriken deterjan kalıntıları sebebiyle küflenmeye kadar gidebilir. Makinelerdeki bu hazne çıkarılarak elde yıkanır ve kurutarak tekrar makinenize yerleştirilir.

● Çamaşır makinesi temizleme sırasında ihmal edilmemesi gereken bir diğer nokta da körük lastiği. Bu bölge sürekli su ile temas edip hep ıslak ve tortulu kalırsa hem aşınır, hem de kötü kokulara sebep

olabilir. Bu yüzden her yıkama işleminin ardından kuru bir bezle lastiğin üzerindeki kalıntıları silmek gerekir.

● Çamaşır makinesinde koku oluşmaması için temizlenir makinenin kapağıbyıkama işlemi sonrasında açık bırakarak iyice havalanıp kurutulması sağlanır.

● Kurutma makinesinin dış yüzeyi ve kapağı nemli bir bezle silinir. Bulaşık deterjanı veya çok amaçlı yüzey temizleyici ile çamaşır kurutma makinesinin tüm dış yüzeyini ve kapak kısmı dezenfekte edilir.

● Kurutma makinesinin tahliye hortumu mikrofiber bez ve bir miktar bulaşık deterjanı ile silinir. Tahliye hortumunu silerken herhangi bir hasar veya su sızıntısı var mı diye kontrol edilir.

● Her kurutma döngüsünden sonra kurutma makinesi filtre temizliği yapılır. Kurutma makinesinde yalnızca bir kurutma döngüsünden sonra bile oldukça fazla lif birikir. Tıkanmış bir filtre, yalnızca kurutma verimliliğini azaltmakla kalmaz aynı zamanda kurutma makinesine aşırı yük bindirir. Bu durum makinede aşınma ve yıpranmaya neden olabilir.

● Hav filtresi çıkarılır ve musluğun altında temizlenir. Kapsamlı bir temizlik için, filtrenin oturduğu boşlukta temizlenir. Filtreyi yerine geri koymadan önce tamamen kuru olduğundan emin olunmalıdır.

● Kurutma makinesinin içi sık sık yüksek neme maruz kalır. Bu da zamanla küflenmeye, kalıcı ve rahatsız bir kokunun yerleşmesine sebep olmuş olabilir. 1/100'lük çamaşır suyu ile kurutma makinesinin kazanı ve kapakları iyice silinir. Kuruması beklenir ve ardından yalnızca suyla silinerk durulanır. Ardından beyaz sirke ile silinir ve makine boş olarak çalıştırılır.

● Kurutma makinenin hava alması için kapağını bir süre açık bırakılır. Böylece zaman içinde hoş olmayan kokuların oluşması engellenir.

● Çamaşır yıkama makinelerinin ve kurutma makinesinin ayda bir filtre temizliği yapılır.

● Çamaşırhanede bulunan makine ve diğer aletlerin bakım ve onarımı teknik ekip tarafından yapılmaktadır.

● Çamaşırhanede kirli alan temiz alana göre negatif basınçlı olmalıdır.

6.1.4. İlgili çalışanlara ekipmanların kullanımına ilişkin düzenli aralıklarla eğitim verilmelidir. (DOH14.04)

Çamaşırhane personeline ekipmanların kullanımına ilişkin eğitim hemşiresi tarafından eğitim planında belirtilen periyotlarda hizmet içi eğitimi verilir.

6.2. ÇAMAŞIRHANEYE YÖNELİK FİZİKİ DÜZENLEME YAPILMALIDIR: (DOH15)

6.2.1. Çamaşırhane; çamaşır yıkama, kurutma, ütüleme ve depolama için yeterli alana sahip olmalı, kirli ve temiz çamaşır alanları birbirinden ayrı tutulmalıdır. (DOH15.01)

● Kurumumuz çamaşırhanesi yıkama, kurutma, ütüleme ve depolama için yeterli alana sahip değildir.

● Kirli alan ve temiz alan olarak ayrılmıştır. Kirli çamaşır teslim kapısı ile temiz çamaşır alanları birbirinden ayrı olarak düzenlenmiştir.

● Kurumumuzda çamaşırhane hizmetlerinin kurum dışında sağlanması durumu yoktur.

6.2.2. Çamaşırhane taban ve duvarları yıkamaya ve dezenfeksiyona uygun olmalıdır: (DOH15.02)

● Çamaşırhane zemin ve duvarları kolay temizlenebilen, düz ve dayanıklı malzemeden yapılmıştır ve mümkün oldukça kuru ve temiz halde tutulur.

● Yüzey dezenfektanı olarak 1/100'lük konsantrasyonda çamaşır suyu (1 L suya 10 cc (%1) çamaşır suyu) veya Enfeksiyon Kontrol Komitesi'nin önerdiği yer yüzey dezenfektanı kullanılır.

● Çamaşırhanede kirli alan temiz alana göre negatif basınçlı olmalıdır.

6.2.3. Çalışanların güvenlik ve konforunu temin etmeye yönelik sıcaklık ve nem kontrolleri yapılmalı, uygun havalandırma ve aydınlatma koşulları sağlanmalıdır: (DOH15.03)

● Çalışanların güvenlik ve konforunu temin etmeye yönelik sıcaklık ve nem kontrolleri yapılır, "Isı ve Nem Takip Formu" ile kayıt altına alınır.

● Personel için uygun el yıkama lavaboları bulunur.

● Çamaşırhanede uygun havalandırma ve aydınlatma sistemi mevcuttur.

6.2.4. Çamaşırların muhafaza edildiği alanlarda, sıcaklık ve nem değerleri ile ilgili uygun koşullar sağlanmalıdır: (DOH15.04)

● Çamaşırların muhafaza edildiği alanlarda, sıcaklık değeri 20-22 ºC arasında tutulur. Isıtıcı, radyatör ve güneş ışığı gibi ısı kaynakları ile doğrudan temasta bulundurulmaz.

● Depoda, ortalama nem değeri % 60 ve altında tutulur, çok kuru veya çok rutubetli olmasından kaçınılır.

7. İLGİLİ DÖKÜMANLAR

7.1. Çamaşırhane Kirli/Temiz Çamaşır Teslim Formu

7.2. Isı ve Nem Takip Formu